МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Національний університет оборони України
Інститут стратегічних комунікацій
Науково-дослідний відділ проблем розвитку
та впровадження стратегічних комунікацій

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ: ПРОБЛЕМИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

VII щорічна Міжнародна науково-практична конференція
29 жовтня 2026 року

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Видання університету
2026

УДК 355.451
С83

Стратегічні комунікації у сфері забезпечення національної безпеки та оборони: проблеми, досвід, перспективи : VII щоріч. міжнар. наук.-практ. конф., 29 жовт. 2026 р. : тези доп. / М-во оборони України, НУОУ. – К. : НУОУ, 2026. – 488 с.

До збірника увійшли тези доповідей, що містять теоретичні та практичні результати наукових досліджень і розробок учасників міжнародної науково-практичної конференції, присвячені проблемам інформаційної безпеки та розбудови стратегічних комунікацій.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

ВОЙТКО О. В., доктор військових наук, професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона;

Заступник голови організаційного комітету:

РАХІМОВ В. В., доктор філософії;

Члени організаційного комітету:

ФЕДОРІЄНКО В. А., кандидат технічних наук (головний модератор конференції);

НЕХАЄНКО С.І., кандидат педагогічних наук;

БАЗАРНИЙ С. В., доктор філософії;

ЄСІН Р. В., доктор філософії;

Секретар:

ШИДЛЮХ В.В.;

Технічне супроводження:

ТЕРНОВИЙ С. В.;

ГАВРИЛЕНКО О.А.

Затверджено протоколом та схвалено до друку на засіданні інституту стратегічних комунікацій Національного університету оборони України (протокол №3 від 30 жовтня 2026 року).

За достовірність наданого матеріалу, фактів, цитат та інших відомостей відповідальність несуть автори.

© Національний університет оборони України, 2026

ПОЛУДЬОННА НАТАЛІЯ *ВІД ІНФОРМУВАННЯ ДО СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ ВЛАДИ У СФЕРІ ОБОРОНИ: ІНСТИТУЦІЙНІ СУПЕРЕЧНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР*	**175**
ПОСМІТНА ВІКТОРІЯ, МАЦЮК МИКОЛА *МОВНОКОМУНІКАТИВНІ ЗАСОБИ ЗАГОЛОВКІВ ВІЙСЬКОВИХ МЕДІА ЯК ПОТЕНЦІЙНІ ЧИННИКИ ВИКРИВЛЕННЯ ЗМІСТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ*	**178**
ПУХЛЯК АНДРІЙ *СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	**181**
П'ЯСЕЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ *ВІД ФЕЙКУ ДО ПАНІКИ: ПРОДОВОЛЬЧІ ІНФОРМАЦІЙНІ ВКИДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ*	**183**
П'ЯСЕЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ *ЄВРОБАЧЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ*	**185**
РАХІМОВ ВОЛОДИМИР, СКИБА ЄВГЕН *ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СПРОМОЖНОСТЕЙ ЗІ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ СИЛ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ КОГНІТИВНОЇ ВІЙНИ*	**187**
РАШКЕВИЧ ОЛЕКСАНДР, РАШКЕВИЧ НІНА *ПЕРЕВІРКА ДОСТОВІРНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ*	**189**
РИНСЬКИЙ ІГОР, КАСАТКІН ЄВГЕН *ІНФОРМАЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ В УМОВАХ ТРИВАЛОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ*	**191**
РОМАНЮК АЛЬОНА *ІМПЕРСОНАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО КОМАНДУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ: ВІД КЛОНОВАНИХ СТОРІНОК ДО КУПЛЕНОЇ ВЕРИФІКАЦІЇ*	**194**
САУНІН РОМАН *ОБҐРУНТУВАННЯ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ*	**197**
СКАРЖИНЕЦЬ АНДРІЙ *УДОСКОНАЛЕНА МЕТОДИКА МАПІНГУ ЦІЛЬОВИХ АУДИТОРІЙ В ІНТЕРЕСАХ ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ОПЕРАЦІЇ*	**200**

https://nhqc3s.hq.nato.int/apps/architecture/nisp/volume1/apas04.html (дата звернення: 19.10.2026).

3. 4th EEAS Report on Foreign Information Manipulation and Interference Threats. Brussels : EEAS, 2026.

4. Доктрина «Стратегічні комунікації» : ОП 10-0 (AJP-10). Вид. 2-ге. Київ : ГУК ЗС України, 2025. 47 с.

5. 2023 Department of Defense Strategy for Operations in the Information Environment. Washington, D.C. : U.S. DoD, 2023.

6. Roozenbeek J., van der Linden S., Goldberg B., Rathje S., Lewandowsky S. Psychological inoculation improves resilience against misinformation on social media. Science Advances. 2022. Vol. 8, No. 34. eabo6254.

Олександр РАШКЕВИЧ, к.т.н.
Викладач кафедри організації і проведення аварійно-рятувальних робіт навчально-наукового інституту цивільного захисту
Національний університет цивільного захисту України
ORCID: http://orcid.org/0009-0005-4374-4602
E-mail: rashkevych_oleksandr@nuczu.edu.ua
Ніна РАШКЕВИЧ, PhD, доцент
Доцент кафедри державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки
Національний університет цивільного захисту України
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5124-6068
E-mail: rashkevych_nina@nuczu.edu.ua

ПЕРЕВІРКА ДОСТОВІРНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

Проведення аварійно-рятувальних робіт супроводжується отриманням та опрацюванням інформації про характер надзвичайної ситуації, стан небезпечних ділянок, кількість постраждалих, доступність під'їзних шляхів і потребу в додаткових силах та засобах. Відомості надходять від оперативних служб, очевидців, органів місцевого самоврядування, а також через інформаційні ресурси та соціальні мережі. За відсутності належної перевірки недостовірні повідомлення можуть впливати на визначення пріоритетів реагування, розподіл ресурсів та інформування населення.

Науково-методичні дослідження охоплюють питання перевірки достовірності інформації та організації інформаційної взаємодії під час надзвичайних ситуацій. Зокрема, розглянуто вплив недостовірних повідомлень на прийняття рішень щодо захисту населення, визначення заходів реагування та поширення інформації про небезпечну обстановку [1]. Систематизовано методи виявлення неправдивої інформації, перевірки її змісту та джерел походження, а також оцінювання ризиків подальшого поширення непідтверджених відомостей [2].

Окремі дослідження присвячено впливу недостовірної інформації на проведення гуманітарних операцій, координацію діяльності залучених організацій та інформаційне забезпечення заходів реагування [3]. Також розглянуто питання підготовки повідомлень для населення, визначення способів і каналів їх поширення та врахування інформаційних потреб різних груп населення під час надзвичайних ситуацій [4].

Водночас потребує уточнення порядок перевірки та опрацювання повідомлень з урахуванням їхньої достовірності, оперативної значимості та впливу на організацію аварійно-рятувальних робіт.

Інформаційні загрози під час проведення аварійно-рятувальних робіт можуть виникати внаслідок навмисного поширення неправдивих відомостей, помилкового передавання повідомлень, використання застарілої інформації або неправильного тлумачення фактичної обстановки. При цьому не кожне неточне повідомлення є дезінформацією, оскільки остання передбачає навмисне введення в оману. Під час організації реагування необхідно перевіряти достовірність отриманих відомостей незалежно від причин виникнення неточностей.

Першочерговій перевірці підлягають повідомлення, що стосуються безпеки особового складу, залучення додаткових сил і засобів, визначення небезпечних зон та евакуації населення. Первинне опрацювання таких відомостей пропонується здійснювати з урахуванням надійності джерела, актуальності інформації та її оперативної значимості для проведення аварійно-рятувальних робіт.

На основі зазначених критеріїв визначають черговість перевірки повідомлень, після чого встановлюють ступінь підтвердження наведених у них відомостей. Для систематизації результатів перевірки запропоновано розподіляти повідомлення на три категорії (табл. 1).

Таблиця 1 – Класифікація повідомлень за результатами перевірки

Категорія повідомлення	Характеристика	Порядок використання
Підтверджене	Відомості перевірено за належними джерелами	Використання відповідно до встановлених процедур прийняття рішень
Непідтверджене	Недостатньо даних для встановлення достовірності	Додаткова перевірка, передавання відповідальним особам
Спростоване	Встановлено невідповідність фактичним даним	Виправлення інформації, попередження її подальшого використання

Непідтверджена інформація про можливу загрозу життю людей потребує першочергового уточнення та передавання відповідальним особам, оскільки відсутність підтвердження не свідчить про відсутність небезпеки.

Для опрацювання інформації запропоновано таку послідовність:

Реєстрація повідомлення із зазначенням джерела, часу надходження та змісту.

Оцінювання впливу отриманих відомостей на безпеку людей і проведення аварійно-рятувальних робіт.

Перевірка достовірності за доступними оперативними джерелами.

Визначення інформаційного стану та передавання результатів відповідальним особам.

Уточнення відомостей за надходження нової інформації.

Під час перевірки необхідно враховувати зміну обстановки на місці надзвичайної ситуації, оскільки раніше підтверджені відомості можуть втрачати актуальність. Результати перевірки використовують для підготовки офіційних повідомлень населенню щодо небезпечних зон, обмежень доступу та необхідних дій. Виявлені недостовірні відомості підлягають своєчасному спростуванню або уточненню з дотриманням вимог інформаційної безпеки.

Таким чином, визначено три категорії повідомлень за результатами перевірки їхньої достовірності та запропоновано п’ятиетапну послідовність опрацювання інформації під час проведення аварійно-рятувальних робіт. Застосування зазначеного підходу може зменшити ризик використання недостовірних або застарілих відомостей під час прийняття організаційних рішень.

Список використаних джерел

1. United Nations Office for Disaster Risk Reduction. Harmful information in disasters: Risk communication for safer decisions : guidance note. 2026. 27 p. URL: https://www.undrr.org/publication/documents-and-publications/harmful-information-disasters-risk-communication-safer.

2. World Health Organization. Regional Office for Europe. Managing false information in health emergencies: an operational toolkit. Copenhagen : WHO Regional Office for Europe, 2024. URL: https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2024-8271-48043-71198.

3. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. World Disasters Report 2026: Truth, Trust and Humanitarian Action in the Age of Harmful Information. Geneva : IFRC, 2026. URL: https://www.ifrc.org/document/world-disasters-report-2026.

4. Reaching Every Voice: Tailoring Emergency Messages and Channels for Vulnerable Populations. An Emergency Communications Guide. 2024. 41 p. URL: https://internews.org/wp-content/uploads/2024/05/Emergency-Communications-Guide-Final-April-2024-1.pdf

Ігор РИНСЬКИЙ
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
Євген КАСАТКІН
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

ІНФОРМАЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ В УМОВАХ ТРИВАЛОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Широкомасштабна війна України за Незалежність триває, навантаження на військовослужбовців зростає не лише фізичне, а й інформаційне та психологічне.

Наукове видання

СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ: ПРОБЛЕМИ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ

VII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Тези доповідей

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

Комп'ютерна верстка: Роман ЄСІН.

Підписано до друку 15.06.26 р. Формат 60x84 1/16
Зам. 281. Обл-вид.арк. 27,816. Друк.арк. 30,5. Тираж 2 прим.
Друкарня НУОУ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, серія ДК № 2205 від 02.06.2005